

Polisen

Steg för steg vad du
behöver göra när du blivit

Utsatt för bedrägeri

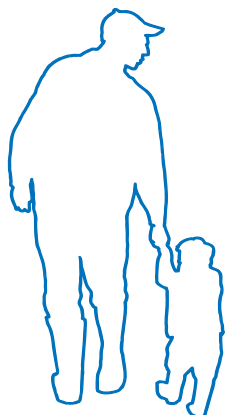
Innehåll

Vem ska jag kontakta när jag blivit utsatt för ett bedrägeri?	3
Vad händer med min polisanmälan?	4
Varför har min anmälan lagts ner?	5
Kan jag få tillbaka mina pengar?	6
Stöd för dig som blivit utsatt för ett bedrägeri.....	7
Upprepad utsatthet vid bedrägerier.....	8
De viktiga kontrollerna	9
Egna anteckningar.....	10

Vem ska jag kontakta när jag blivit utsatt för ett bedrägeri?

Om brottet **inte** är pågående eller om polisen inte behöver komma till platsen, gör **följande steg**:

1. **Kontakta din bank** så snart du kan för att spärra ditt bankkort, bank-id, stoppa överföringar och informera om vad som hänt.

Banken har bäst förutsättningar att lyckas stoppa transaktionerna och hindra bedragarna från att ta dina pengar.
2. **Kontakta 114 14** och gör en polisanmälan om bedrägeri. Kortbedrägerier kan anmälas via polisens webbplats. Andra typer av bedrägerier måste anmälas via telefon.
3. **Gör en reklamation till din bank** på de genomförda bedrägliga transaktionerna.

Ring 112
om brottet
händer nu
eller
om polisen
behövs på
plats snabbt.

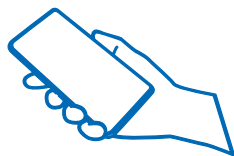
Vad händer med min polisanmälan?

När en **anmälan om bedrägeri** kommer in till polisen tar en förundersökningsledare eller en åklagare ett första beslut om en förundersökning kan inledas eller inte. Beslutet baseras på om det finns möjlighet att klara upp brottet och om det bedöms möjligt att identifiera gärningspersonen eller gärningspersonerna som begått, eller varit inblandade i brottet.

Om en **förundersökning ska inledas** skickas ärendet till bedrägeriutredare, som genomför de första initiala utredningsåtgärderna. Utredarna riktar in sig på att ta reda på vad som hänt, vart pengarna tagit vägen och om det är möjligt att ta pengarna i beslag, samt säkra andra spår. Det är viktigt att inte vänta med en polisanmälan eftersom pengarna förflyttas snabbt.

En **förundersökning gällande bedrägeri kan ta tid** och vara komplex att utreda då det oftast kräver informationsutbyte mellan olika myndigheter eller privata företag. Framkommer en misstänkt gärningsperson, fortsätter utredning av ärendet vanligen i den polisregion där gärningspersonen bor. Anser förundersökningsledaren (polis eller åklagare) att det finns tillräckligt med bevis för en fällande dom, kan en åklagare väcka åtal mot gärningspersonerna.

Du kan alltid kontakta **114 14** för att komma i kontakt med utredaren om du har några frågor, vill komplettera något eller vill veta vad som händer med din anmälan.

Varför har min anmälan lagts ner?

Det kan finnas **flera skäl till att polisen lägger ner en förundersökning** gällande bedrägeri.

Nedläggningsbeslut av en förundersökning gällande bedrägeri kan bero på flera orsaker:

- ◆ Gärningspersonen är under 15 år och kan därför inte straffas.
- ◆ Gärningspersonen befinner sig utomlands.
- ◆ Polisen kan inte bevisa vem som utfört bedrägeriet.
- ◆ Pengarna går inte längre att spåra – vilket beror på att brottsvinsterna omvandlas på olika sätt för att se ut som legala inkomster, exempelvis genom att ta ut kontanter eller köp av lyxvaror.

Polisen kan även använda sig av något som kallas **förundersökningsbegränsning**, vilket oftast handlar om att en och

samma person förekommer i flera utredningar och är misstänkt för många eller allvarligare brott. I dessa fall påverkas inte straffet av att utreda ännu en anmälan eftersom personen kommer åtalas för de andra brotten.

En förundersökning som läggs ner efter beslut av förundersökningledare eller åklagare kan alltid tas upp på nytt om nya uppgifter kommer fram. För att komma i kontakt med den som handlagt ditt ärende, ring **114 14**.

Om din anmälan lagts ner och du anser att beslutet är fattat på felaktiga grunder, har du möjlighet att begära överprövning av beslutet. Begäran om överprövning görs via polisens webbplats, www.polisen.se. Begäran skickas sedan från polisen till åklagare som tar ett nytt beslut baserat på tidigare underlag och det du har framfört i din begäran.

Kan jag få tillbaka mina pengar?

Under utredningen av ditt ärende kan det finnas möjlighet för polisen att ta hela eller delar av summan i beslag. Då får du oftast tillbaka pengarna, men det kan ta flera månader innan du får pengarna på ditt konto.

Om banken stoppat hela eller delar av summan återfår du de pengarna. Banken tar även beslut om ersättning baserat på reklamationen som du skickade in när du blev utsatt för bedrägeriet.

Om banken beslutar att inte ersätta dig kan du överklaga bankens beslut till banken. Kvarstår beslutet kan du göra en anmälan till Allmänna reklamationsnämnden (ARN) och få bankens beslut prövat hos dem. ARN tar ut en avgift för anmälan.

Om din anmälan går till åtal kan åklagaren föra din talan om ersättning i rätten.

Du kan även **ansöka om ett betalningsföreläggande** hos Kronofogden för att få hjälp att kräva tillbaka pengarna från gärningspersonen. Kronofogden tar ut en avgift för ansökan om betalningsföreläggande. Du kan kontakta Kronofogden för att rådgöra om det är värt att ansöka om ett betalningsföreläggande eller inte.

Varken försäkringsbolag eller Brottsoffermyndigheten ersätter förluster vid bedrägerier.

Stöd för dig som blivit utsatt för ett bedrägeri

Varje dag luras privatpersoner och företag på sina besparingar och vem som helst, gammal som ung, kan blir utsatt för ett bedrägeri. Utsattheten är i många fall starkt kopplad med att känna skam- och skuld känslor för att ha låtit sig luras.

Du bär inte ansvaret för att ha blivit utsatt för brott och skulden är aldrig din. Trots det gör skammen att många inte vågar prata om att de blivit utsatta, och framför allt inte vill anmäla brottet. Att anmäla ett bedrägeri är viktigt, det hjälper till i arbetet att motverka bedrägerier, se nya trender och påvisa att det är ett problem som kräver mer resurser. Bedragarna blir skickligare och skickligare, samtidigt som deras metoder ständigt utvecklas och ändras. Vi får oftast kännedom om förändringar när medborgarna anmäler det.

Att utsättas för ett bedrägeri kan även väcka många känslor och reaktioner. Det är viktigt att prata med någon och veta om att det finns stöd att få. Du kan vända dig till brottsofferjouren för att få stöd:

Brottsofferjourens stödlinje – för dig som är brottsoffer, vittne eller anhörig: 116 16 eller brottsofferjouren.se.

Det är viktigt att prata med någon du litar på, det kan vara en anhörig, en vän eller någon annan i din närhet. Det kan inte bara hjälpa dig att bearbeta det som hänt, utan även vara ett viktigt sätt att sprida kunskap om bedrägerier till andra.

Upprepad utsatthet vid bedrägerier

Personer som blivit utsatta för ett bedrägeri kan bli utsatta igen.

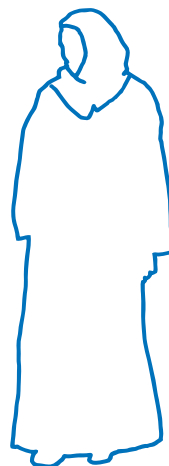
Det är inte ovanligt att **gärningspersonerna provar att ringa** eller ta kontakt med personer de tidigare har lurat. Gärningspersonerna kan exempelvis påstå att de ringer från en organisation eller myndighet och ska hjälpa dig att få tillbaka pengarna, eller säga att det finns ett skadestånd de ska betala ut till dig för bedrägeriet du utsattes för.

Kontakten kan ske i närtid, men det förekommer även att gärningspersonerna ringer flera år efter att det tidigare bedrägeriet ägde rum. Detta fenomen är särskilt vanligt vid investerings- och telefonbedrägerier, men kan även ske vid andra typer av bedrägerier.

Var medveten om och förbli sunt misstänksam mot

dessa typer av samtal och meddelanden, särskilt om du råkat ut för ett bedrägeri tidigare. Det kan också vara bra att vara medveten om hur olika typer av bedrägerier går till för att enklare känna igen vad som är bedrägligt eller inte.

Kom ihåg! Det är aldrig ditt fel att du blivit utsatt för ett brott, men kunskap är ett skydd och en motståndskraft.

De viktiga kontrollerna

Ta kontakt med personen som ber dig göra något.

Har du blivit kontaktad av en vän eller bekant via sociala medier eller sms? Kontrollera först att det verkligen är den personen genom att ringa eller ta kontakt med personen genom någon annan kontaktväg, för att kontrollera att det som skrivs stämmer.

Ta kontakt med företaget eller myndigheten som personen utger sig att vara ifrån.

Har någon ringt eller sms:at dig från banken, inkasso eller ett företag och ber dig göra något, som att använda bank-id, överföra pengar eller lämna ifrån dig annan information? Kontrollera att det verkligen är den myndigheten eller företaget genom att be om att få ringa upp och ta kontakt med myndigheten eller företaget på ett telefonnummer du själv sökt fram. Det gäller

oavsett om kontakten sker genom ett telefonsamtal, sms eller mejl.

Ring aldrig upp telefonnummer som står i sms, mejl eller nämns i telefonsamtal.

Klicka inte på några länkar eller lämna ut känsliga uppgifter. Låt inte heller någon installera några tjänster eller få tillgång till din dator eller telefon.

På polisens webbplats kan du läsa mer om andra tips på hur du kan skydda dig mot bedrägerier och läsa på om olika typer av bedrägerier.

Skanna QR-koden med din mobilkamera för att öppna polisens webbplats eller besök polisen.se/utsatt-for-brott

Utgivare: Polismyndigheten. **Produktion:** Noa, bedrägeri sektionen region Mitt och Kommunikationsavdelningen. **Illustration:** Polismyndigheten. **Foto:** Mostphotos.
Tryck: Polisens interntryckeri december 2024

[polisen.se](https://www.polisen.se)

